

в. Учителскиятъ съвѣтъ, по сегашнитѣ наредби, контролира само доброто поведениѣ на ученицитѣ. Никакъвъ контролъ върху успѣха имъ не му е даденъ. Въ училището се търпятъ малоуспѣшнитѣ и неспособнитѣ ученици, а не се знае, дали не се отразява по-злѣ върху класа присѣтствието на единъ такъвъ ученикъ въ него, отъ това на единъ буюнъ, но интелигентенъ. Да се даде право на контролъ върху успѣха на ученицитѣ. Съвѣтътъ да може да отстранява за лошъ успѣхъ и явна неспособностъ, за да могатъ съ време да имъ избератъ родителитѣ подходяща кариера. Да се унищожи оная наредба, която дава право на ученика да повтаря по два или три пѣти единъ и сѣщи класъ. Това е една практика, която се отразява злѣ не само върху училището, но така сѣщо и върху самия ученикъ. Да не може да се повтаря по лошъ успѣхъ класъ повече отъ двѣ години за цѣлия гимназиаленъ курсъ: една нѣ долнитѣ и една въ горнитѣ класове.

г. При сегашната система за минаване отъ единъ класъ въ други на учителя се дава недостатъченъ контролъ върху слабитѣ ученици. Тя улеснява отъ друга страна ученицитѣ въ тѣхнитѣ „сѣтки“. Ако първитѣ два срока ученикътъ получи по 4, той, сигуренъ, че на учителя сѣ свързани рѣцѣтъ съ задължението да вземе срѣдната аритметическа отъ четиритѣ срочни бѣлѣжки и по нея да сѣди, дали ученикътъ ще мине въ по-горѣнъ класъ, отслабва се прѣзъ послѣднитѣ два срока, получава двѣ „слаби“ (2) и пакъ минава въ по-горѣнъ класъ съ бѣлѣжка „срѣденъ“ (3). Това не сѣ само думи. На съвѣта сѣ извѣстни факти, които потвърждаватъ казаното. За избѣгване тѣзи разврацаващи сѣтки, съвѣтътъ прѣдлага да се въведатъ годишнитѣ изпити. Отъ тѣхъ, обаче, учителскиятъ съвѣтъ да има право да освобождава ония ученици, които прѣзъ годината сѣ имали по прѣдмета най-малко бѣлѣжка добъръ (4). А за да се отнеме възможността на ученицитѣ сами да си събиратъ и дѣлятъ полученитѣ бѣлѣжки, тройкитѣ да не се съобщаватъ чрѣзъ книжкитѣ имъ.

д. По отношение програмата за зрѣлостнитѣ изпити. Така както сега се произвеждатъ, тѣзи изпити не сѣ зрѣлостни, а лоши годишни изпити. По тѣхъ не може да се сѣди за зрѣлостта на ученика. Съвѣтътъ изказва мнѣние, да се състави особена програма отъ всички изучавани въ горния курсъ прѣдмети, която да обхваща философията на всѣки прѣдметъ и по тази програма да се държи зрѣлостенъ изпитъ.

е. Голѣма прѣчка за добрия редъ въ училищата виждаме и въ нестабилността въ нашия училищенъ животъ. Всички мѣроприятия до сега сѣ били просто прѣдписвани и натрапвани. Нито едно не е било обстоятелствено проучвано. Правели сѣ се опити и лошото тая година се е отмѣнявало, за да се замѣсти съ друго, често пѣти по лошо, тоже не проучено. Да цитираме ли „срочнитѣ“ изпити прѣзъ 1894 год., замѣнени съ „годишни“ прѣзъ 1895 година, наслѣдени отъ „внезапни“ прѣзъ 1896 г., продължени съ „частични“ прѣзъ 1897 год. и прѣобърнати на „полугодишни“ прѣзъ 1898 г.,